

Samarbeidsavtale om boligsosialt arbeid for innsatte og domfelte mellom [...] fengsel og [...] kommune

1 Formålet med avtalen

Formålet med avtalen er å sikre god bosetting ved løslatelse av innsatte og domfelte.

- Avtalen skal styrke samarbeidet mellom [...] fengsel og [...] kommune for å sikre god bosetting av løslatte. Avtalen skal sikre gode samarbeidsrutiner og klare ansvarsforhold mellom kriminalomsorgen og kommunen om målgruppen domfelte/innsatte som løslates fra fengsel. Avtalen vil også sikre samarbeid med staten representert ved kriminalomsorgen, Husbanken og Sosial- og helsedirektoratet. Blant annet skal det sikres at formål innenfor avtalen skal prioriteres innenfor Husbankens og Sosial- og helsedirektoratets låne- og tilskuddsordninger.
- Avtalen skal bidra til at kriminalomsorgen og kommunen sammen oppfyller målet i boligmeldingen og de forpliktelser som følger av gjeldende regelverk.

2 Bakgrunn

- I stortingsmelding nr. 23 (2003 – 2004) Om boligpolitikken er det et av måle at ingen skal løslates til midlertidig husvære etter fengselsopphold, jf. også strategien På vei til egen bolig.
- Mange bostedsløse vil i tillegg til en bolig ha behov for oppfølgende tjenester for å mestre bosituasjonen. Det vil være behov for tverrfaglig og helhetlig bistand til personer som har vansker med å skaffe seg en bolig og å mestre bosituasjonen, eksempelvis gjennom å se boligetablering, tjenesteyting og økonomisk råd og veiledning i sammenheng.

3 Målgruppe for samarbeidet

Avtalen gjelder innsatte som løslates fra [...] fengsel til [...] kommune.

Avtalens punkt 7 gjelder innsatte som skal oppholde seg i fengsel i 2 måneder eller mer. Ved kortere fengselsopphold skal avtalens punkt 7 følges i den grad det er hensiktsmessig. For unge innsatte skal avtalens punkt 7 bestrebes fulgt uavhengig av oppholdets lengde.

4 Lovgrunnlag

Samarbeidsavtalen er basert på lov av 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff m.v. og lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester. Av rundskriv I-34/2001 til Sosialtjenestelovens kapittel 5 fremgår det at loven gjelder for domfelte og varetektsinnsatte på lik linje med andre. Rundskriv I-11/2000 klargjør videre samarbeidsforventninger og ansvarsforhold mellom fengsler og kommuner.

Det vises for øvrig til lov om barnevernstjenester.

5 Kommunens ansvar:

- Fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverk og likestilling og forebygge sosiale problemer
- Bidra til at den enkelte får mulighet til å bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i felleskap med andre.

- Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet og er forpliktet til å finne midlertidig husvære for dem som ikke klarer det selv
- Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, jf. pasientrettighetsloven og sosialtjenesteloven, har rett til å få utarbeidet individuell plan.
- Oppnevne en fast kontaktperson som har overordnet ansvar for kommunens arbeid med bosetting av løslatte.

6 Kriminalomsorgens ansvar (eventuelt fengselet ansvar)

- Straffen skal gjennomføres på en måte som tar hensyn til formålet med straffen, som motvirker nye straffbare handlinger, som er betryggende for samfunnet og sikrer de innsatte tilfredsstillende vilkår.
- Gjennomføringen av reaksjonen skal være sikkerhetsmessig forsvarlig og innholdet skal bygge på de tiltak kriminalomsorgen har til rådighet for å fremme domfeltes tilpasning til samfunnet.
- Kriminalomsorgen skal gjennom samarbeid med andre offentlige etater legge til rette for at domfelte og innsatte i varetekt får de tjenester som lovgivningen gir dem krav på.
- Samarbeidet skal bidra til en samordnet innsats for å dekke domfelte og innsattes behov og fremme deres tilpasning til samfunnet. Kriminalomsorgen skal i god tid forberede og bidra til at forholdene legges til rette for prøveløslatelse.
- Fengselet skal i samråd med den innsatte etablere samarbeid med den innsattes sosialkontor så snart som mulig etter innsettelsen med sikte på hjelp til etablering etter løslatelsen. Det skal også tas kontakt med andre etater, organisasjoner eller privatpersoner som kan bistå den domfelte i å oppnå boforhold, arbeid, opplæring eller andre nødvendige tiltak.
- Planlegge slik at ev. bruk av fremskutt prøveløslatelse ikke er til hinder for samarbeid om bosetting.
- Følge opp/ koordinere arbeidet med individuell plan. Fengselet har ansvar for innhenting av samtykke og for å forsikre seg om at den innsatte har forstått hva det innebærer å utarbeide individuell plan.
- Tilrettelegge for samarbeidet ved å oppnevne en fast kontaktperson med overordnet ansvar for fengselets arbeid med bosetting av løslatte.

7 Samarbeid om den enkelte innsatte

- [...] fengsel skal informere innsatte om muligheten for kontakt med kommunen for å få bistand til etablering i bolig ved løslatelse.
- For innsatte som ønsker bistand fra kommunen skal fengselet sørge for at det tas kontakt med [...] kommune ved [...] avdeling så snart som mulig etter innsettelse.
- Ved behov for utveksling av informasjon som er taushetsbelagt har fengselet ansvaret for å innhente samtykke.
- [...] avdeling i [...] kommune bør utpeke en saksbehandler i den enkelte sak. Saksbehandler i kommunen skal koordinere kommunens arbeid i forhold til den enkelte innsatte.
- Hvis innsatte har en individuell plan, skal bosettingsarbeidet integreres i denne.
- [...] fengsel skal utpeke kontaktbetjent for den aktuelle domfelte som koordinerer fengselets arbeid i den enkelte sak.

7.1 Første samarbeidsmøte

- Innen to uker etter henvendelse fra fengsel bør første samarbeidsmøte avholdes. *[Dette kan eventuelt gjøres pr. telefon dersom domfelte skal løslates til en kommune som ligger langt unna fengselet.]*
- Den innsatte, dennes kontaktbetjent, eventuelt sosialkonsulent i fengselet og saksbehandler i kommunen skal delta i møtet.
- På møtet skal blant annet følgende forhold behandles:
  - Den innsattes boligsituasjon og fremtidige behov.
  - Aktuell løslatelsesdato.
  - Vurdering av behov og muligheter for bistand til å mestre bosituasjonen, blant annet i forhold til behandling, sysselsetting, skole, økonomi, familie og fritid.
  - Avklaring av hvilke instanser som må delta i det videre samarbeidet, eventuelt i ansvarsgruppe.
  - Informasjon til den innsatte om videre saksgang.

7.2 Andre samarbeidsmøte

- Andre samarbeidsmøte bør avholdes senest 3 uker etter første møte. *[Dette kan eventuelt gjøres pr. telefon dersom kommunen ligger langt unna fengselet.]* I tillegg til den innsatte og dennes kontaktbetjent samt saksbehandler fra kommunen deltar relevante instanser som ble utpekt på første samarbeidsmøte. Saksbehandler i kommunen har ansvar for å innkalle disse.
- Følgende forhold bør behandles:
  - Konkretisering av den innsattes bistandsbehov.
  - Oppgave- og ansvarsfordeling mellom fengsel, kommune og øvrige instanser.
  - Etablere ansvarsgruppe.
  - Legge en plan for hvilke tiltak som skal iverksettes, eventuelt i form av en individuell plan.
  - Igangsette arbeid med/videreføre individuell plan for innsatte som har behov for dette. Denne skal sees i sammenheng med eventuell fremtidsplan som er utarbeidet av fengselet.

7.3 Videre oppfølging

- Saksbehandler i kommunen vil være fengselets samarbeidspartner og den innsattes kontaktperson i det kommunale tjeneste- og hjelpeapparatet.
- Kontaktbetjenten vil være kommunens samarbeidspartner i koordinering av fengslets arbeid med den innsatte.
- Saksbehandler i kommunen har hovedansvar for den videre fremdrift med hensyn til planlegging av og forberedelse til løslatelse i samarbeid med den innsatte og kontaktbetjenten.
- Dersom domfelte ønsker å flytte til en annen kommune, skal saksbehandler i kommunen ta kontakt med ny kommune for å innlede samarbeid om bosetting.
- Saksbehandler i kommune har ansvaret for å koordinere hjelpetilbudet ute, og eventuelt bistå med utarbeidelse av individuell plan.
- Kontaktbetjenten koordinerer planen med fengselets egne planer og med den innsatte.

8 Samarbeidsutvalg

Det etableres et fast samarbeidsutvalg mellom [...] kommune (kan være flere kommuner) og [...] fengsel (eventuelt [...] fengsel, og [...] fengsel). Samarbeidsutvalget skal møtes minst [...] ganger per år og skal følge opp samarbeidsavtalen.

Fra [...] fengsel møter: (fengselsleder, eventuelt også representant fra regionen)

Fra [...] kommune møter: (bør forankres høyt)

[...] kommune og [...] fengsel skal ved behov bistå hverandre i forhold til informasjonsutveksling og faglig utvikling.

Husbanken inviteres etter behov. Husbanken kan bistå med planlegging, tilrettelegging og finansiering av botilbud, og utviklingsprosjekter for bedre samarbeid.

Det vises videre til samarbeidsavtale mellom aetat og kriminalomsorgen.

9 Iverksetting og revidering av avtalen

Denne avtalen trer i kraft (dato)

Avtalens innhold skal tas opp til ny vurdering etter en måneds varsel fra en av partene.

Underskrifter